

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็น
ที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
เทศบาลตำบลโคกพุทธา
อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เทศบาลตำบลโคกพุทรา อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง

๑. ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่ การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการ ป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อน ปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการ ใฝ่ระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และ ยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะ กำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตาม ทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๕. การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตเป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง ดำเนินการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ได้แก่ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยงทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพ เนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุตัวเลขหรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ พบว่าความเสี่ยงหรือโอกาสที่จะเกิดการทุจริตที่จำเป็นต้องดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง ดังนี้

การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน

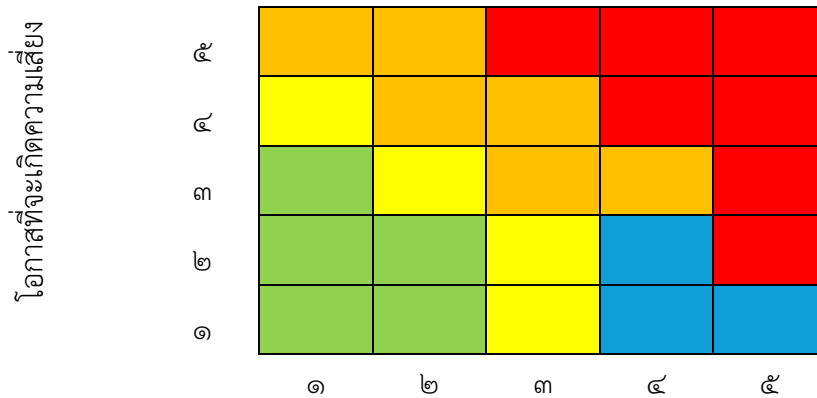
➤ เกณฑ์มาตรฐานระดับโอกาสที่เกิดจากความเสียหาย

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	โอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดขึ้นบ้าง
๒	น้อย	โอกาสเกิดขึ้นน้อย
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดขึ้นยาก

➤ เกณฑ์มาตรฐานระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ลงโทษทางวินัยร้ายแรง ไล่ออก
๔	สูง	ลงโทษทางวินัยร้ายแรง ปลดออก
๓	ปานกลาง	ลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง ลดเงินเดือน
๒	น้อย	ลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง ตัดเงินเดือน
๑	น้อยมาก	ลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง ภาคทัณฑ์

➤ เกณฑ์มาตรฐานระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

ผลกระทบของความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง			
ยอมรับได้		ยอมรับไม่ได้	
ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก

๓.๑ การบริหารจัดการตามหลัก ๔ ประการสำหรับจัดการ การทุจริตของเจ้าหน้าที่ ประกอบด้วย

- ๑) ปกป้องผลประโยชน์สาธารณะ : เจ้าหน้าที่ที่ต้องตัดสินใจภายในกรอบกฎหมาย และนโยบาย ตามขอบเขตหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ให้มีผลประโยชน์ส่วนตนมาแทรกแซง
- ๒) สนับสนุนความโปร่งใสและพร้อมรับผิดชอบ : กำหนดขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน และเปิดเผยให้ ประชาชนทราบรวมถึงเปิดโอกาสให้ตรวจสอบ
- ๓) ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง : เจ้าหน้าที่ต้องระบุง ผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติ และจัดการกับเรื่องส่วนตัวเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาให้มากที่สุดโดยฝ่ายบริหารต้อง รับผิดชอบเกี่ยวกับการสร้างระบบป้องกันพร้อมกำหนดนโยบาย
- ๔) สร้างวัฒนธรรมองค์กร : ผู้บริหารต้องสร้างสภาพแวดล้อมเชิงนโยบายที่ช่วยสนับสนุนการ ตัดสินใจในเวลาที่มีประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อนเกิดขึ้น

๓.๒ ระดับเกณฑ์ความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง คือ การแสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงกับระดับความรุนแรงของผลกระทบของแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) และนำมาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยง โดยมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ดังนี้

➤ เกณฑ์ความสามารถในการยอมรับความเสี่ยง

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	ผลกระทบของความเสี่ยง	ช่วงคะแนนระดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	การแสดงผล
๕	๕	๒๕	สูงมาก	Red
๕	๔	๒๐	สูงมาก	Red
๕	๓	๑๕	สูงมาก	Red
๕	๒	๑๐	สูง	Orange
๕	๑	๕	สูง	Orange
๔	๕	๒๐	สูงมาก	Red
๔	๔	๑๖	สูงมาก	Red
๔	๓	๑๒	สูง	Orange
๔	๒	๘	สูง	Orange
๔	๑	๔	ปานกลาง	Yellow
๓	๕	๑๕	สูงมาก	Red
๓	๔	๑๒	สูง	Orange
๓	๓	๙	สูง	Orange
๓	๒	๖	ปานกลาง	Yellow
๓	๑	๓	ต่ำ	Green
๒	๕	๑๐	สูงมาก	Red
๒	๔	๘	สูง	Orange
๒	๓	๖	ปานกลาง	Yellow
๒	๒	๔	ต่ำ	Green
๒	๑	๒	ต่ำ	Green
๑	๕	๕	สูง	Orange
๑	๔	๔	สูง	Orange
๑	๓	๓	ปานกลาง	Yellow
๑	๒	๒	ต่ำ	Green
๑	๑	๑	ต่ำ	Green

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

	สูงมาก	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงมีมาตรการลดและประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง
	สูง	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงและมีมาตรการลดความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
	ปานกลาง	ควรมีมาตรการควบคุมป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปอยู่ในระดับที่ยอมรับไม่ได้
	ต่ำ	ควรมีมาตรการควบคุมเพื่อไม่ให้เกิดขึ้น

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประเด็น "สินบน" ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

เทศบาลตำบลโคกพุทรา อ.โพธิ์ทอง จ.อ่างทอง

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยงการทุจริต(Risk Score)	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยที่รับผิดชอบ
1	การอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558	เจ้าหน้าที่รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ตัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน	1	5	ความเสี่ยงระดับสูง	<p>1. มาตรการการปฏิบัติตามระเบียบคือ</p> <p>1.1 การป้องกันการรับสินบนต้องเป็นนโยบายสำคัญจากระดับผู้บริหารสูงสุด</p> <p>1.2 เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ออกตรวจสถานประกอบการให้จัดทำรายงานผลการตรวจสอบพร้อมแนบรูปถ่ายสถานประกอบการเสนอผู้บริหารประกอบ การพิจารณาอนุญาต</p> <p>1.3 ปลุกฝังจิตสำนึกที่ดีให้ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน</p> <p>1.4 กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และยึดตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด</p> <p>1.5 ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมในกิจกรรมต่าง ๆ อยู่เสมอ</p> <p>1.6 มีช่องทางการแจ้งร้องเรียนการทุจริตหรือประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ หลายช่องทาง</p> <p>2. มาตรการลงโทษตามกฎหมาย</p> <p>2.1 หากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำผิดตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น จะต้องได้รับการพิจารณาทางวินัยตามระเบียบข้อบังคับ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง</p>	กองช่าง

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประเด็น "สินบน" ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยงการทุจริต(Risk Score)	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยที่รับผิดชอบ
2	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	การประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับหรือรับสินบนเพื่อให้เจ้าของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเสียภาษีน้อยลง	1	5	ความเสี่ยงระดับสูง	<p>1. มาตรการการปฏิบัติตามระเบียบคือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การป้องกันการรับสินบนต้องเป็นนโยบายสำคัญจากระดับผู้บริหารสูงสุด - ปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน - กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และยึดตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด - ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมในกิจกรรมต่าง ๆ อยู่เสมอ - มีช่องทางการแจ้งร้องเรียนการทุจริตหรือประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ หลายช่องทาง <p>2. มาตรการลงโทษตามกฎหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ลงโทษทางวินัย - ลงโทษทางแพ่ง - ลงโทษทางอาญา - ว่ากล่าวตักเตือน ภาคทัณฑ์ 	กองคลัง

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประเด็น "สินบน" ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

เทศบาลตำบลโคกพุทรา อ.โพธิ์ทอง จ.อ่างทอง

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยงการทุจริต(Risk Score)	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยที่รับผิดชอบ
3	การจัดซื้อจัดจ้าง	- คณะกรรมการตรวจการจ้าง ไม่ได้ออกไปดูสถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจากับผู้รับเหมาโดยใช้ข้อมูลตามที่ผู้รับเหมาแจ้ง แล้วจึงไปทำการตรวจรับงานก่อสร้างโดยเรียกรับสินบนต่อรองโดยการที่ไม่ต้องออกไปตรวจสอบ - เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับเงินตอบแทน การสั่งซื้อสิ่งจ้างจากคู่สัญญา	2	5	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	1. มาตรการการปฏิบัติตามระเบียบคือ - การป้องกันการรับสินบนต้องเป็นนโยบายสำคัญจากระดับผู้บริหารสูงสุด - ปลุกฝังจิตสำนึกที่ดีให้ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน - กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และยึดตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด - ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมในกิจกรรมต่าง ๆ อยู่เสมอ - ในขั้นตอนการเบิกจ่ายต้องตรวจสอบเอกสารประกอบฎีกาการเบิกจ่ายคือต้องมีรูปถ่ายคณะกรรมการตรวจการจ้างปฏิบัติหน้าที่ตรวจการจ้าง - มีช่องทางการแจ้งร้องเรียนการทุจริตหรือประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ หลายช่องทาง 2. มาตรการลงโทษตามกฎหมาย - ลงโทษทางวินัย - ลงโทษทางแพ่ง - ลงโทษทางอาญา - ว่ากล่าวตักเตือน ภาคทัณฑ์	กองคลัง

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประเด็น "สินบน" ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

เทศบาลตำบลโคกพุทรา อ.โพธิ์ทอง จ.อ่างทอง

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยงการทุจริต(Risk Score)	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยที่รับผิดชอบ
4	การบริหารงานบุคคล	การเรียกรับเงินผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน	1	5	ความเสี่ยงระดับสูง	<p>1. มาตรการการปฏิบัติตามระเบียบคือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การป้องกันการรับสินบนต้องเป็นนโยบายสำคัญจากระดับผู้บริหารสูงสุด - ปลุกฝังจิตสำนึกที่ดีให้ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน - กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และยึดตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด - ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมในกิจกรรมต่าง ๆ อยู่เสมอ - มีช่องทางการแจ้งร้องเรียนการทุจริตหรือประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ หลายช่องทาง <p>2. มาตรการลงโทษตามกฎหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ลงโทษทางวินัย - ลงโทษทางแพ่ง - ลงโทษทางอาญา - ว่ากล่าวตักเตือน ภาคทัณฑ์ 	สำนักปลัด

